

Cikk Kinszki Imréről

Kinszki Imre hagyatéka

A természet világa talán az egyedüli téma, amely a fényképezés rövid 140 éve alatt ábrázolásmódjában a legkevésbé változott. Míg az emberek környezete, a tárgyak, a divat mindig a korszak megfelelő stílusában, szinte évtizedenként megújult, addig a természet a régi maradt. A növények, az állatok, a legkisebbektől a legnagyobbakig ma is olyanok mint másfél száz esztendővel ezelőtt. Legfeljebb a fotográfia technikai felkészültsége nem tette lehetővé a természet mikrovilágának korábbi felfedezését és képeken történő rögzítését. Még az 1920-as években is az üveglemezes Voigtländer és — a közgyűrkű nélkül első Leica fényképezőgépek korában — komoly fejlődés volt a közfényképezés. Már ebben az időben többen kísérleteztek a szabad szemmel nehezen megfigyelhető természeti jelenségek, apró állatok, kicsiny növények fényképezésével.

Köztük Kinszki Imre, akinek nevével 1919 után találkozhattak először az újságolvasók és a fotókiállítás-látogatók. 1901. március 10-én született. Tanulmányait a gimnáziumot kitűnő eredménnyel végezte el. Érdeklődése a természet- és társadalomtudományok iránt viszonylag korán megnyilvánkozott. Közlévő, az hogy a véleményét, a megszerzett ismereteket mással is megossza, először diáktörében készítette gyakorlati tettekre. Kézszel sokszorosított diákújságot szerkesztett, és írt barátaival együtt. Könyvismertetés címmel 1919-től írásai jelentek meg a Századunkban, a Nyugatban, az Auróban és az egyetlen számot megért Szintézisben. Ez utóbbit Nagy Sándorral együtt indították és szerkesztették. Irodalmi társaságot szervezett, publikált, vagyis megtett mindent azért, hogy műveltségét tovább gyarapítsa és abból másoknak is átadja.

A Tanácsköztársaság után azonban hamar gátat vetettek szép elképzeléseinek, tervel megvalósításának. Mivel az egyetemet sem fejezhette be,

a Textilgyárosok Országos Egyesületében vállalt hivatalnok állást. Napi munkája után a legkedvesebb elfoglaltsága a fényképezés volt. Természet szeretetéről képei árulkodnak. Fotói segítségével az átlagos ember is felfedezte a természet szépségeit, azt amit a nehéz politikai, gazdasági időszakokban sokan észre sem vehettek. Felvételein olyan világ tárul fel előttünk, amely eddig sokak számára ismeretlen volt, s mondhatjuk ma is az. A felnagyított állatok néha fantasztikus élőlényeknek tűnnek, pedig némelyikük nagyon is hétköznapi: házi légy, tücsök vagy pók.

Egyéni látásmódja, tehetsége, a fotóművészet kifejező eszközeinek sajátos, magabiztos alkalmazása más eredményeket is hozott rövid életében. Számos hazai és nemzetközi fotópályázaton szerepelt képeivel sikeresen.

A természetén kívül szerette az embereket, s környezetüket fotográfálni. Riportos eseményfotók, szánerképek, csendéletek kerültek szerke a világon nevével a kiállítótermek falára. Nagyon szerette családját. Ezt nemcsak példás életvitelle, hanem képei is tükrözik. Annyiszor fényképezte gyermekeit, hogy az már több volt mint emlékkép készítés. Érdekelte a gyermekek világa, az hogyan reagálnak közvetlen környezetük eseményeire. Gyermekek születésük pillanatától állandó modelljei voltak. Az üveglemezek és a sárguló fotópapírok megőrizték minden pillanatot, amit negyven-egynéhány évvel ezelőtt Kinszki Imre rögzített.

Sajnos életének negyvenegyedik évében — tizenhét éves fiával együtt — ő is a náci tömegpusztítás áldozatául esett. Sokat ígérő tehetségéről, tudományos műveltségéről a meglelt írárok, könyvek, fényképek, a félbemaradt kéziratok tanúskodnak. S bár munkásságának teljesebbé tételére az utókor sem vállalkozhat, legalább őrizzük meg emlékezetünkben.

GYÖRI LAJOS

Az újság jobb oldalán látható képet nagyon szerettem apukámról. Valamikor az 1920-as években készülhetett. Az a sapka van rajta, amit mindig is hordott, így hátrafele fordította az ellenzőjét. Apukám nagyon szerette a természetet is fényképezni.

Apám munka után fényképezett. Állítólag a bátyám születése előtt anyukám vett neki egy kis gépet, addig eszébe nem jutott. Akkor a gyereket kezdte fényképezni, de nagyon gyenge minőségűek lettek a fotók. Nem nyugodott bele, és elhatározta, hogy megtanulja, hogy ő maga előhívja. Minden ott volt neki a fürdőszobaablakban. Kitalált egy gépet, úgy hívták, hogy Kinszektá, amivel természettudományi nagytóval mikroszkopikus felvételeket tudott csinálni. A kisházában,

a cselédszobában - nem volt cseléd - volt egy ilyen állvány, amire ő fölrakta. Ez olyan gép volt, hogy sínen ment, és alája volt téve a mikroszkóp. Volt egy technikus barátja is, akivel ő együtt dolgozott, aki neki kivitelezte.

Általában hazajárt napközben, de nem mindig, mert ha bármit látott, ami érdekelete, megfogta, akkor elkezdett fényképezni. És akkor anyukám néha, nagy szeretettel, hogy hát Imikém, miért nem jöttél haza? Hát sirályok vannak a Dunán, mondta úgy, mintha nem vagy normális? hát sirályok vannak a Dunán, akkor nem mehetek haza. Szóval imádta a természet legapróbb rezdüléseit fényképezni.